Klasifikacija oblik kubičnih Bezierjevih krivulj

Jan Pristovnik in Laura Guzelj Blatnik

Fakulteta za matematiko in fiziko

4. januar 2021

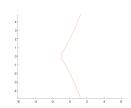
Motivacija

SLIKA 1: Zanka

SLIKA 2: Špica

SLIKA 3: Dva prevoja

SLIKA 4: Brez prevojev

PARAMETRIČNE KUBIČNE KRIVULJE

Kubično parametrični krivuljo definiramo kot:

$$x(t) = a_1 t^3 + a_2 t^2 + a_3 t + a_4$$

$$y(t) = b_1 t^3 + b_2 t^2 + b_3 t + b_4$$

$$za - \infty < t < \infty,$$
(1)

njeno ukrivljenost K pa:

$$K = \frac{\frac{dx}{dt} \frac{d^2y}{dt^2} - \frac{dy}{dt} \frac{d^2x}{dt^2}}{\left(\left(\frac{dx}{dt}\right)^2 + \left(\frac{dy}{dt}\right)^2\right)^{3/2}}.$$

Ukrivljenost

Imenovalec iz enačbe za K lahko zapišemo sledeče:

$$\frac{dx}{dt}\frac{d^2y}{dt^2}-\frac{dy}{dt}\frac{d^2x}{dt^2}=2(At^2+Bt+C)=2F(t),$$

kjer velja

$$A = 3(a_2b_1 - a_1b_2)$$

$$B = 3(a_3b_1 - a_1b_3)$$

$$C = a_3b_2 - a_2b_3.$$

Označimo:

$$\Delta = B^2 - 4AC$$

Oblike Krivulj

Trditev 1

Potreben in zadosten pogoj, da bo krivulja (1) imela špico, če je $A \neq 0$, je $\Delta = 0$.

Trditev 2

Če krivulja (1) ni premica, bo vsebovala največ eno špico.

Trditev 3

Potreben in zadosten pogoj, da bo krivulja (1) bo vsebovala zanko, je $\Delta < 0$.

Krivulje na intervalu

V nadaljevanju bomo obravnavali lastnosti krivulj na nekem intervalu $[t_2,t_3]$. Za $t_2\leq t\leq t_3$ lahko enačbo (1) zapišemo sledeče:

$$x(t) = a_1(t - t_2)^3 + a_2(t - t_2)^2 + a_3(t - t_2) + a_4$$

$$y(t) = b_1(t - t_2)^3 + b_2(t - t_2)^2 + b_3(t - t_2) + b_4$$
(2)

imenovalec v enačbi ukrivljenosti K pa se izraža kot:

$$\frac{dx}{dt}\frac{d^2y}{dt^2} - \frac{dy}{dt}\frac{d^2x}{dt^2} = 2(A(t-t_2)^2 + B_1(t-t_2) + C_1) = 2(A(t-t_3)^2 + B_2(t-t_3) + C_2) = 2F_1(t),$$

kjer velja

$$A = 3(a_2b_1 - a_1b_2)$$

$$B_1 = 3(a_3b_1 - a_1b_3)$$

$$B_2 = B_1 + 2A(t_3 - t_2)$$

$$C_1 = a_3b_2 - a_2b_3$$

$$C_2 = C_1 + A(t_3 - t_2)^2 + B_1(t_3 - t_2).$$

Klasifikacija krivulj na intervalu

Definiramo še Δ_1 kot:

$$\Delta_1 = B_1 - 4AC_1$$

Trditev 4

Potrebni in zadostni pogoji, da bo krivulja (2) vsebovala zanko so:

- $\bullet$ $\Delta_1 < 0$
- $B_1^2 \ge 3AC_1$ in $B_2^2 \ge 3AC_2$
- $F_1'(t_2)F_1'(t_3) \leq 0$.

Trditev 5

Če je $A \neq 0$, sta naslednja pogoja potrebna in zadostna, da bo krivulja (2) vsebovala špico:

- $\Delta_1 = 0$
- $F_1'(t_2)F_1'(t_3) \leq 0$.

Klasifikacija krivulj na intervalu

Trditev 6

Naslednji pogoji so potrebni in zadostni za različne vrste prevojev na krivulji (2):

- Prevoj bo na intervalu (t_2, t_3) , če bo veljalo: $F_1(t_2)F_1(t_3) < 0$.
- Prevoj bo pri parametru t_2 (oziroma t_3), če bo $\Delta_1 > 0$ in $F_1(t_2) = 0$ (oziroma $F_1(t_3) = 0$).
- Interval (t_2, t_3) bo vseboval dva prevoja, če bo $\Delta_1 > 0$, $F_1(t_2)F'_1(t_2) < 0$, $F_1(t_3)F'_1(t_3) > 0$ in $F_1(t_2)F_1(t_3) > 0$.

Trditev 7

Potrebna in zadostna pogoja, da krivulja (2) ne bo imela prevojev, sta:

- $\Delta_1 \leq 0$ ali $F_1(t_2)F_1(t_2) > 0$
- $F'_1(t_2)F'_1(t_3) > 0$ ali $F_1(t_2)A \le 0$.

HERMITSKA INTERPOLACIJA

ldeja: Dani imamo točki $M_0(0,0)$ in $M_1(1,0)$ ter tangentna vektorja M_0A_0 ij M_1A_1 . Iščemo parametrično krivuljo, ki bo zadostila naslednjima pogojema:

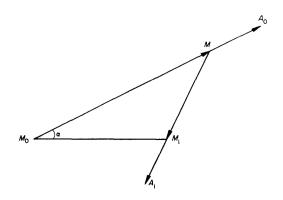
$$x(0) = 0$$
  $y(0) = 0$
 $x(1) = 1$ $y(1) = 0$

in

$$\left. \left(\frac{dx}{dt}, \frac{dy}{dt} \right) \right|_{t=0} = M_0 A_0$$

$$\left. \left(\frac{dx}{dt}, \frac{dy}{dt} \right) \right|_{t=1} = M_1 A_1$$

HERMITSKA INTERPOLACIJA

SLIKA 5: Hermitska interpolacija

Hermitska interpolacija

Označimo:

- $M_0A_0 = UM_0M$ in $M_1A_1 = VM_1M$, kjer je M presečišče vektorjev M_0A_0 in M_1A_1
- Kot $\alpha = \angle M_1 M_0 M$
- $L = |M_0M|$.

Nadalje lahko zapišemo:

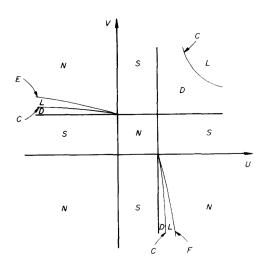
$$F_1(t) = L \sin \alpha (3(UV - U - V)t^2 + 3U(2 - V)t + U(V - 3))$$

Ogledamo si:

- (U-4)(V-4)=4
- $U = -V^2 + 3V$
- $V = -U^2 + 3U$

Klasifikacija

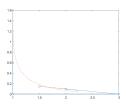

SLIKA 6: Klasifikacija kubičih parametričnih krivulj, glede na vrednosti U, V

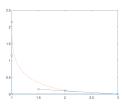
Nadgradnja: B-zlepki

- Motivacija: zvišanje natančnosti, ohranjanje nizkih stopenj polinomov
- B-zlepki so bazne funkcije za prostor zlepkov
- Izkaže se, da se pod določenimi pogoji, da obliko krivulje prebrati kar iz kontrolnega poligona

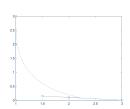
PRIMER

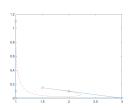
SLIKA 7: Zanka

SLIKA 8: Špica

SLIKA 9: Dva prevoja

SLIKA 10: Brez prevojev

HVALA ZA POZORNOST!